

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI **BARTOLOMEJ**

ROČNÍK XXIX.

ČÍSLO 3

Marec 2021

Horlivost'

Online oslavy - Pôst v korone - Teológia v bochníku - Dve percentá
Horlivé hasenie - Túžba presviedčať - Boh mlčí - Služba seniorom

Pred jarnými prázdninami zažili deti piaristickej školy netradičný karneval, 12. februára 2021

Nenechajme vyhasnúť plameň horlivosti

Keď som bol malý, fascinovala ma výstraha na elektrických skriniach: „Nehas vodou ani penovými hasiacimi prístrojmi!“ Ved' oheň je stále rovnaký. Prečo záleží na tom, aký hasiaci prístroj použijem? Neskôr v rámci školských stretnutí s požiarnikmi nám vysvetlili, že hasiaci prístroj sa používa podľa zdroja ohňa, aby nedošlo ešte k rýchlejšiemu rozšíreniu sa plameňa a ešte väčším škodám.

No nie každý oheň spôsobuje škodu. Ohne našich svetských vášní vždy končia popáleninami a niekedy aj spáleniskom medziľudských vzťahov, rodín, vlastného zdravia. Ako prvé nám spália pokoj v srdci.

No plameň horlivosti po svätosti, ktorého zdrojom je Božie volanie v našom vnútri, nesmieme nechať vyhasnúť, pretože on nám ten vytúžený pokoj do srdca prináša. Aj naň však fungujú rôzne hasiace prístroje, na ktoré by sme si mali dávať pozor, aby nám oheň horlivosti neuhasili.

Najuniverzálnejším z týchto „prístrojov“ je lenivosť. Tá sa môže aplikovať na každú formu plameňa. Účinkuje pomaly, často si ani neuvedomíme, že plameň zhasína - a my zrazu cítime chlad. Oheň zmizol. „Výrobca“ tieto hasiace prístroje označuje nápisom „Nechce sa mi“ alebo „Odložím to na zajtra“.

Ďalším typom hasiaceho prístroja na nežiaduce uhasenie našej horlivosti je netrpezlivosť. Ak nevidíme okamžitý výsledok, znervóznieme. Na rozdiel od predchádzajúceho hasiaceho prístroja tento dokáže uhasiť plameň veľmi rýchlo a s veľkou razantnosťou. „Výrobca“ ho označuje nápismi: „Kašlem na to“, „Nemá to zmysel“, „Nevidím v tom zmysel“, „Nejde mi to“.

Tretí, najúčinnější a najsofistikovanejší prístroj, „výrobca“ označuje záhadným nápisom: „Ved' ja už ...“ Po jeho použití je všade naokolo cítiť aerosóly pýchy a sebaklamu. Je vysoko toxický a život ohrozujúci!

Uchráňme si našu horlivosť po svätosti.

Nehasme ju, ale nechajme planúť a neustále prikladajme polienka skutkov lásky, aby sa na popol premenilo to staré v nás.

Jozef Durkot, gréckokatolícky farár

**NEHAS VODOU
ANI PENOVÝMI
HASIACIMI
PRÍSTROJMI**

Pán kaplán priložil ruku k dielu

Pán kaplán Dominik Kučera sa rozhodol priložiť ruku k dielu a počas víkendu 20. a 21. februára a aj v sobotu o týždeň 27. februára sa prihlásil do tímu dobrovoľníkov, ktorí pomáhali pri testovaní v našom meste. Stretnúť ste ho mohli v telocvični SOŠ T. Vansovej v Prievidzi, kde sa angažoval pri vypisovaní dekrétov. Ako hodnotí tam prežitý čas?

„Testovať sa začínalo o 8:00 ráno, ale ja som musel prísť už o 7:00, aby sme to všetko ešte pripravili,“ hovorí pán kaplán. „S testovaním sa končilo o 17:00 a potom sme ešte upratovali. Všetko prebehlo viac-menej pokojne.“

Bolo to náročné? „Každá práca je v niečom náročná. Tá moja bola náročná na písanie. Po pol dni som si už pomaly necítil ruku, ale napokon som to s Božou pomocou zvládol. Napokon, moja činnosť patrila k tým jednoduchším. Nemusel som robiť výter, iba som zapisoval výsledok a prepisoval údaje do certifikátu. Zdravotníci pracovali omnoho namáhavejšie.“

Spoznávali pána kaplána naši farníci? „Áno, spoznali ma niektorí žiaci zo školy, v ktorej učím. Milé tiež boli reakcie ľudí, keď prišli ku mne so slovami: ‚Pán kaplán, to ste vy? Čo tu robíte?‘ Dvaja z mojich kolegov spočiatku nevedeli, že som kňaz, takže keď sa to dozvedeli, boli trochu zmätení. Ale zdá sa, že som neurobil zlý dojem.“ (Úsmev.)

Ako sa v pánu kaplánovi objavil nápad ísť pomáhať týmto spôsobom? „Myslím si, že to bolo od Ducha. Rozprával som sa s jednou paňou, čo robila na odbernom mieste a vravela, že im odišiel administratívny pracovník, že aj obvolala nejakých známych, ale nikto nemôže prísť. Tak som jej povedal, že ja tam idem. Videl som v tom príležitosť urobiť čosi užitočné. A vďaka tomu som sa konečne ocitol aj medzi ľuďmi. Už mi ten kontakt s nimi veľmi chýbal. Takže svoje rozhodnutie isto neľutujem.“

-red-

Foto: archív Dominika Kučeru

Oslava manželstva aspoň „na diaľku“

Plánované aktivity k Národnému týždňu manželstva sa v našej farnosti napokon kvôli stále platným opatreniam nemohli zrealizovať v plánovanej podobe. Počas celého týždňa od 7. do 14. februára však kňazi vo farskom kostole slúžili aspoň súkromne sv. omše na úmysly týkajúce sa manželov a rodín (nielen) v našej farnosti.

Manželia, ktorí mali záujem obnoviť si svoje manželské sľuby, mohli sledovať v nedeľu 14. februára online prenos detskej sv. omše s pátrom Jánom Hríbom, SchP, ktorá bola zameraná práve na tému manželstva.

Páter Janko vo svojom príhovore zdôraznil veci, vďaka ktorým sa ženy i muži môžu cítiť vo svojich vzťahoch bezpečne - prijatie, priateľstvo, odpustenie, záväzok. Upozornil však i na tie, ktoré dobré vzťahy ničia - nuda, kritika, egoizmus, neúcta. „Ak sa ocitneme v našich vzťahoch v niečom zamotaní a nevieme z toho vyjsť von, je dôležité povedať Ježišovi, že chceme, aby nám pomohol - a on nám isto príde na pomoc,“ zdôraznil páter Janko.

V závere svätej omše v programe pre deti tiež ukázal, ako približne vyzerá uzavretie sviatosti manželstva v praxi pri pomyslenom sobášu Snehuličika Máčika a Snehuľky Nehuľky.

Text: Petra Humajová
Foto: Silvia Kobelová

Svätý Otec František ustanovil Svetový deň seniorov

Svätý otec František v nedeľu 31.1.2021 po modlitbe Anjel Pána ustanovil Svetový deň seniorov, ktorý sa bude sláviť vždy vo štvrtú júlovú nedeľu. Pripomenul, že na starých ľudí sa často zabúda, a keďže koncom júla (dňa 26.7.) je v cirkevnom kalendári liturgická spomienka na sv. Joachima a Annu, podľa tradície Ježišových starých rodičov, je vhodné v tom období viac myslieť na seniorov. Podľa pápeža je staroba darom a prarodičia sú ohnivkom spájajúcim rôzne generácie, pričom ich poslaním je odovzdávať mladým skúsenosti života i viery.

V súvislosti s týmto pápežovým oznámením vatikánsky Úrad pre laikov, rodinu a život, deklaroval, že „pastorácia seniorov je neodkladnou prioritou v každom kresťanskom spoločenstve“. Prispejme všetci k tomu, aby sa zabránilo „odpisovaniu“ starých ľudí. Naopak - vidíme a oceňme ich vklad do života Cirkvi i spoločnosti.

Pôst v korone

Je Pôst. Bojujeme s covidom. Čím naplňajú svoje dni kňazi v našom meste? V čom sú tohtoročné pôstne dni iné? Čo im prináša smútok, ale naopak i radosť do každého dňa?

Dominik Kučera, kaplán: „Ešte ako kuchár som sa naučil, že kuchár si nájde vždy prácu. No a to pre mňa platí aj v kňazstve. Aj keď sú verejné sv. omše obmedzené, sú kromne si ich slávim každý deň. Tiež som v kancelárii, kde sa stále čosi rieši. Od spoločnosti až tak odtrhnutý nie som, pretože som začal chodiť pomáhať na testovanie. Ale funguje aj škola, takže utorky a stredu sú u mňa rezervované hlavne pre ňu a na prípravu na vyučovanie. Bonusom týchto dní sú pre mňa knihy, ktorým venujem viac času. Smútok mi prinášajú nedele, keď mi ľudia v kostole chýbajú najviac (a aj to malé stretnutie pred kostolom, na ktoré som si už zvykol). Radosť hľadám v maličkostiach. Prináša mi ju hlavne pekné počasie, ktoré mi umožňuje chodiť pracovať do farskej záhrady.“

Libor Straka, dekan: „My v tomto čase robíme takmer všetko čo doteraz. Spovedáme a po spovedi podávame jednotlivcom Eucharistiu; pochovávame, krstíme, slávime sv. omše (aj keď bez účasti veriacich, ale za veriacich a na úmysly, ktoré chcú dať oni odslúžiť za svojich blízkych, či už živých, alebo zosnulých). S diakonom Martinom sme boli navštíviť aj klientov v domovoch sociálnych služieb, vyslúžiť im sviatosti či porozprávať sa v tejto náročnej dobe.

Pôst je obdobím prípravy na sviatky Zmŕtvychvstania a takým zostane aj v tejto dobe. Iné je to možno v tom, že teraz nemáme možnosť spoločnej modlitby krížovej cesty, ruženca či iných pobožností v rámci pôstu. Ale každý môže doma, vo svojej rodine, prežívať tento pôstny čas ako dobrú prípravu na uvedomenie si veľkého daru Kristovho zmŕtvychvstania a vnútorným vyprázdňovaním seba sa nechať naplniť Bohom.

Smutné je, že nás tento nevyspytateľný ví-

rus a s ním súvisiaca pandémia spoločensky rozdelila a tiež nám nedovoľuje plnohodnotne prežívať sociálnu interakciu s inými. Radosťou však je a zostáva to, že Boh je vždy s nami, sprevádza nás, posilňuje nás a fandí nám v každej snahe o dobro.“

Marek Sabol, farár: „Stačí si pozrieť predposlednú dvojstranu nášho časopisu (konkrétne rubriku Farská kronika) a hneď viete, čo robia kňazi vo farnosti. Dopoludnia sú v kancelárii a popoludní na cintoríne. V kancelárii vybavujeme klasickú administratívu, pretože život ide ďalej aj počas korony (telefonáty, maily, zapisovanie úmyslov sv. omší).

Z čoho som smutný? Ľudia sa viac venujú starostlivosti o telesné zdravie ako o to duchovné. Najviac som smutný, keď ľudia prídu nahlásiť pohreb príbuzného a pri otázke, kedy zosnulý naposledy prijal sviatosti, resp. či v nemocnici k nemu zavolali kňaza, odpovedia: „My sme nepredpokladali, že môže zomrieť.“ (A pritom zosnulý mal viacero ťažkých diagnóz a viac ako 80 rokov.) A takýchto prípadov je veľmi veľa. Ľudia to nepredpokladajú aj napriek tomu, že vidíme, aká situácia je všade okolo nás. Preto aj touto cestou chcem čitateľov povzbudiť, aby sa nebáli zavolať kňaza k svojim chorým príbuzným. Aj v nemocnici v Bojniciach pôsobia kňazi, ktorí navštívia i covidových pacientov. Len je potrebné im o týchto chorých príbuzných včas povedať.

A čo ma teší? Každý deň je od skorého rána otvorený farský kostol (predsieň kostola) a som rád, že ľudia prechádzajúci okolo kostola sa tu zastavia nielen preto, aby si prečítali smútočné oznámenia na nástenke, ale predovšetkým preto, aby aspoň na chvíľu pozdravili Krista vo svätostánku, a tak načerpali silu do nového dňa, resp. pokračovali za ďalší deň prežitý z (v) Božej milosti.“

P. Ján Hríb, SchP: „Tým, že začalo prebiehať prezenčné vyučovanie na našej základnej škole a aj v materskej škole (aj keď s obmedzeniami), fungujem v podstate štandardne. Vyučujem náboženstvo deti na 1. stupni, vysluhujem im sviatosti zmierenia a Eucharistie, sprevádzam ich a som prítomný v ich školskom živote... Rovnako sa snažím poslúžiť aj učiteľom a zamestnancom našej školy. Celý pôstny čas je o pozitívnych obmedzeniach, takže tie obmedzenia v praktickom živote mi to vlastne pripomínajú a motivujú ma v tom, aby som vytrval nielen na tej pôstnej, ale aj na životnej ceste. Pokiaľ tam bude vždy prítomný Ježiš, tak je všetko v poriadku.“

P. Juraj Ďurnek, SchP: „Tento čas je asi pre každého iný a zvláštny. Aj my, piaristi, máme zatvorené kostoly aj školy. Len v posledný februárový týždeň sme otvorili materskú školu a I. stupeň základnej školy, tak nám to tu trochu ožilo. A to sme radi. Samozrejme, aj keď je pastorácia obmedzená, snažíme sa spovedať a rozdávať sv. prijíma-

nie, ak nás o to niekto požiada. Počas týždňa máme dve streamované sväté omše, a to v piatok mládežnícku svätú omšu o 18:30 hod., po ktorej nasledujú chvály, a v nedeľu o 11:00 hod. detskú svätú omšu s programom pátra Jána Hríba. Nemôžeme povedať, že by sme nemali nič na práci. Ja osobne sa starám o chod celej provincie a o naše tri piaristické školy, takže každý týždeň mám porady s celým provinciálnym tímom a riaditeľmi našich škôl. Často ma požívajú aj na online mládežnícke stretnutia, kde mladým prednášam alebo spoločne diskutujeme. A samozrejme, online vyučujem. Už sa však teším na osobné stretnutia. A modlím sa, aby sme tento čas využili aj na prehĺbenie nášho vzťahu s Pánom, ktorý nás vyslobodí zo všetkých ťažkostí.“

Jozef Durkot, farár: „Ja odpoviem dnes viac obrazovo ako slovné. Práve teraz zdobím kolivu - pôstne špeciálne jedlo z pšenice a medu. A zdobím som aj niečo, čo slúži telu, aby to malo aj duchovný nádych.“

-red-

Koliva, pôstne jedlo z pšenice a medu, ktorú vyzdobil pán farár Jozef Durkot

A ozdobil aj rúško nápisom viac než symbolickým: IC XC NI KA - Ježiš Kristus vitáži

Pre čitateľov prinášame aj recept na kolivu (cca 3kg)

Suroviny: 1,5 kg pšenice, 0,7 dcl marhuľový kompót (bez šťavy), 0,3 l marhuľový lekvár, 0,3 l tekutého medu, 0,5 l jahodový kompót (bez šťavy), 0,5 kg sušené slivky, 0,5 kg sušené hrozienka, orechy podľa chuti.

Postup: Pšenicu namočiť do vody na 2 dni (vodu meniť 2x do dňa). Na druhý deň pustiť malinké klíčky a zmäkne. Slivky s hrozičkami opláchnuť (kvôli siričitanom) a dať namočiť na 1 deň. V deň D variť pšenicu približne 1 hodinu, aby bola mäkká, dobre opláchnuť. Nasypať do väčšej nádoby, pridať všetky ostatné ingrediencie a poriadne zamiešať. Potom už len dať do nádob a zdobiť podľa fantázie. Dobrú chuť!

Karneval online

Hoci školáci v Prievidzi nemohli ani týždeň pred jarnými prázdninami nastúpiť do školy, tí v Piaristickej spojenej škole F. Hanáka sa od zábavných aktivít nenechali odradiť a na podnet Študentskej rady si usporiadali online karneval. Na hodiny sa v posledný fašiangový deň online vyučovania, 12. februára 2021, prihlásili v maskách.

Do aktivity sa zapojili nielen žiaci, ale aj učitelia a spestrili si tým pre niektorých už niekoľko mesiacov trvajúci „dištančný stereotyp“. Do masiek sa v tento deň obliekli i deti rodičov z kritickej infraštruktúry, ktoré sa v tomto období ako jediné mohli zúčastňovať vzdelávania priamo v škole. Tu ich navštívil i zamaskovaný páter Janko.

-ph-

Foto: Ján Hríb, SchP

PIARISTICKÁ STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA FRANTIŠKA HANÁKA V PRIEVIDZI

otvára
v nasledujúcom
školskom roku odbory:

multimédiá
pedagogický asistent
učiteľstvo pre materské školy
a vychovávateľstvo

viac informácií na:

www.piaristi-pd.sk
+421 (46) 542 4949
skola@piaristi-pd.sk

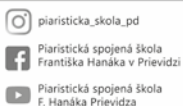
PIARISTICKÉ GYMNÁZIUM FRANTIŠKA HANÁKA V PRIEVIDZI

otvára
v nasledujúcom
školskom roku:

4-ročné gymnázium
a
8-ročné gymnázium

viac informácií na:

www.piaristi-pd.sk
+421 (46) 542 4949
skola@piaristi-pd.sk

Zmeňme svet - deti v Ugande potrebujú našu pomoc

V Ugande deti chodia veľmi rady do školy napriek tomu, že denne dochádzajú aj 5 km. Školy v takmer celej Ugande spravuje Katolícka cirkev. Katolícke školy sú zárukou kvalitného a dobrého vzdelania. Ale pre veľkú chudobu rodín iba 62 percent detí školu aj dokončí.

Počas pandémie koronavírusu sa bieda ešte viac prehĺbila a rodiny nie sú schopné zabezpečiť deťom všetko potrebné pre návštevu školy. A pritom školská uniforma je často jediným oblečením, ktoré deti majú, a varená fazuľa, ktorú dostanú v škole, jediným jedlom, ktoré počas dňa zjedia.

Život v biede

Jedna rodina s deťmi žije väčšinou v jednej prenajatej izbe cca 9 m². Zariadením sú dve postele, polica s kuchynským riadom, zopár kusov oblečenia a obrazy svätých na stene. Pred domom kúpu deti aj varia jedlo. Deti si samy perú školské uniformy, čistia si topánky, chodia po vodu, pomáhajú s domácimi prácami.

Život v týchto biednych podmienkach nie je jednoduchý. Rodiny s veľkou radosťou navštevujú bohoslužby. Účasť na svätej omši vo veľkom čistom kostole je pre nich dôležitou časťou dňa. Boh je im veľmi blízky.

Môžeme pomôcť

Jediným riešením chudoby rodín v Ugande je vzdelávanie detí. Ony samy teraz na to nemajú prostriedky, ale my v tejto pôstnej dobe môžeme prejavíť milosrdenstvo týmto našim bratom vo viere a pomôcť im.

Pomôžme týmto deťom akýmkoľvek finančným príspevkom, aby si mohli zaplatiť jedlo, školské pomôcky, uniformu. Svoje finančné dary môžete posilať na účet Pápežských misijných diel: SK88 0900 0000 0051 4976 4503 (SLSP), -variabilný symbol 555. Do poznámky uveďte svoju adresu alebo e-mail.

Ak nemáte možnosť poslať svoj milodar na účet, môžete ho vložiť v obálke do

poštovej schránky farského úradu. Na obálku napíšte „Deti - Uganda“ a svoje meno. Za všetky vaše milodary vám zo srdca ďakujeme!

Elena Cagaňová, členka Klubu priateľov misií
Foto: Pápežské misijné diela

Teológia ukrytá v bochníku chleba

Dnes bude slovo o prosfore - o obetnom chlebe, ktorý je vo východných cirkvách iný, pretože ide o vykysnutý/kvasený chlieb. Ako som písal pred dvoma mesiacmi, príprava a symbolika prosfory si zaslúži samostatnú časť, lebo je to hotová teologická lahôdka a príučka.

Prečo sa používa chlieb kysnutý a nie nekysnutý? Lebo:

1. V originálnom gréckom jazyku evanjelií evanjelisti pri ustanovení Eucharistie používajú termín „artos“, čo je „kvasený chlieb“ (Mt 26,26; Lk 22,19; Mk 14,22), a nie slovo „azumos“, ktorým sa označoval „chlieb bez kvasu“.
2. Niektoré štúdie časového priebehu stanovenia Eucharistie potvrdzujú, že Kristus stanovil Eucharistiu používajúc chlieb kvasený, nie nekvasený.
3. Prvotné cirkvi - tak východné ako aj západné - používali kvasený chlieb, tradícia na západe sa ale vyvinula do používania nekvaseného chleba. Koncil vo Florencii (r. 1439) uznáva používanie oboch foriem chleba ako platné.
4. Je v tom ukrytá hlboká a nádherná symbolika.

Symbolika ingrediencií - ekleziologický rozmer

Pri príprave prosfory sa treba držať tradície miestnej cirkvi. Na prípravu cesta prosfory sa podľa pravidiel (hovoríme o tradícii gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku) majú používať len 3 suroviny:

Múka - pomleté pšeničné zrnó zozbierané na poliach, tak ako boli pozbieraní hostia na svadobnú hostinu v Kristovom podobenstve. Predstavuje nás, veriacich. Mnoho zŕn sa nechá zomlieť (zomrieť sebe), aby sa spojili v jedno.

Voda - element, ktorý spája múku do jednej hmoty. Symbol krstu.

Kvások (droždie) - je živou súčasťou chleba. Symbolizuje vzkriesenie (vstanie cesta), pretože Kristus vstal z mŕtvych, je živý, aj jeho Cirkev je živá a je zároveň životom pre tých, ktorí sú v nej.

Symbolika nového diela

Prosfora je aj symbolom nového stvoriťského (aj vykupiteľského) diela:

Symbolom zeme je zrnó (múka) ako jej plod - „ale rast dáva Boh“.

Symbolom neba je voda - „On zosiela

dážď na dobrých aj zlých“.

Nebo sa spája so zemou. Tieto dva elementy nás vracajú k stvoriteľskej sile, ku stvoreniu samotnému.

Symbol nového života je kvások (droždie) - stvorenie by nebolo úplné, ak by mŕtva hmota neobsahovala element života. To je ten Kristov element, ktorý je hlavným argumentom pre kysnutý chlieb - „chlieb, ktorý vstáva z mŕtvych.“

Teologický rozmer

Prečo práve tri zložky a nie menej alebo viac? Tri zložky jedného chleba symbolizujú Najsvätejšiu Trojicu - jedno Božstvo v troch osobách. Tri súčasti, rozdielne (vo vzťahu k sebe), no predsa sú jedno.

Symbolika formy - kristologický rozmer

Z hotového cesta (miesené, vykysnuté, miesené, vyvaľkané) sa vykrajujú ploché okrúhle bochníčky.

Samotná prosfora sa skladá z dvoch na seba (vodou) prilepených bochníčkov. Na jeden z nich sa špeciálnou pečatou vytlačí nápis IC XC NI KA, čo je skratka vety „Ježiš Kristus víťazí“. Opečatená časť tvorí vrchnú časť prosfory.

Prečo dve spojené časti? Spojenie dvoch bochníkov je symbolom dvoch prirodzeností Krista. Jedná aj druhá je plne zachovaná, nezmiešaná, neumenšená; dve a predsa jeden Kristus, Bohočlovek.

A prečo okrúhly tvar? Kruh je symbolom nekonečnosti - znakom božstva. A pamätáte sa, keď sme hovorili o tom, ako kňaz pri proskomídií vyrezáva baránka (ahnc)

v tvare štvorca z okrúhlejšej prosfory? Symbolizuje to vtelenie Boha - nekonečnosť sa obmedzuje - nekonečný Boh sa stáva človekom. Nie naopak - štvorec kruhom, ale kruh štvorcom. Symbolika vtelenia nekonečného Boha do pominuteľnej ľudskosti. Jemu jedinému sláva na veky!

Jozef Durkot, gréckokatolícky farár

Špeciálnou pečaťou sa na bochníčky tlačí nápis IC XC NI KA, čo je skratka vety „Ježiš Kristus víťazí“.

Rozdelením chleba na čiastky máme pred očami zobrazenú celú Cirkev - oslávenú aj putujúcu, v strede so svojím veľkňazom Kristom, jedno telo.

Komu poukázať dve percentá

Aj tento rok je možné pomôcť v mnohých oblastiach poukázaním takzvaných dvoch percent z dane. Podporiť nimi môžete viaceré organizácie pôsobiace v našej farnosti.

IČO: 52077314 • Právna forma: Občianske združenie • Názov: Lepšie ja
• Sídlo: Okružná 1859/10, 972 51 Handlová

Lepšie ja

Občianske združenie *Lepšie ja* vzniklo ako kresťanská odpoveď na vznik rôznych miest, kde sa propaguje budhizmus či reinkarnácia. Ak neveriaci ľudia nemajú na výber, budú navštevovať rôznych guru, ktorí im neradia správne ani ako odborníci na ľudskú psychiku, ani ako znalci života. Vznikli preto, lebo považujú za dôležité vytvoriť miesto, kde ľudia môžu čerpať, nabíjať sa, ale zároveň môžu obdarovávať druhých ľudí svojimi darmi.

IČO: 45735301 • Právna forma: Nezisková organizácia • Názov: Charita - dom sv. Vincenta, n. o. • Sídlo: Košovská cesta 60/19, 97101 Prievidza

Charita - dom sv. Vincenta

Nezisková organizácia *Charita - dom sv. Vincenta*, ktorú založila farnosť Prievidza-mesto, poskytuje sociálne služby ľuďom v núdzi. Jej hlavnou činnosťou je každodenné poskytovanie stravy ľuďom bez domova. Prevádzkuje aj nocľaháreň v zimnom období, výdajňu šatstva a obuvi a poskytuje možnosti hygienickej očisty.

IČO: 42146003 • Právna forma: Nezisková organizácia • Názov: Sv. Lujza n.o.
• Sídlo: Ul. M. R. Štefánika 29, 97251 Handlová

Mobilný hospic sv. Lujzy

Nezisková organizácia *Sv. Lujza* poskytuje ambulanciu všeobecného lekára, mobilný hospic, a ponúka aj služby požičovne zdravotných pomôcok. Na Hornej Nitre sa stará o ťažko chorých, zomierajúcich a ich rodiny. Mobilný hospic je určený pacientom s chronickou nevyliciteľnou, pokročilou a progresujúcou chorobou s časovo obmedzeným prežívaním, ktorí túžia stráviť záver svojho života vo svojom domácom prostredí.

IČO: 36121231 • Právna forma: Občianske združenie • Názov: Slovenský skauting, 14. zbor Prievidza • Sídlo: A. Žarnova 860/5, 97101 Prievidza

Prievidzskí skauti

Pre deti a mládež prievidzskí skauti organizujú celoročnú voľnočasovú činnosť v klubovni, pravidelné aktivity v prírode a najmä letný skautský tábor. Základom systému skautskej výchovy a seba výchovy je sľub riadiť sa skautským zákonom a vykonať každý deň aspoň jeden dobrý skutok.

Podrobné inštrukcie a formuláre k poukázaniu dvoch percent z dane nájdete napríklad na stránke www.rozhodni.sk. Upozorňujeme najmä na potrebu použitia správnych tlačív a tiež na nutnosť zarovnať vo formulári IČO na pravú stranu.

IČO: 36128805 • Občianske združenie • Názov: Združenie rodičov pri Piaristickej spojenej škole F. Hanáka v Prievidzi • Sídlo: A. Hlinku 460/44, 97101 Prievidza

Podpora piaristickej školy

Združenie rodičov pri Piaristickej spojenej škole Františka Hanáka v Prievidzi podporuje výchovu v cirkevnej škole. Poukázaním dvoch percent na tento účel pomôžete pripraviť pre deti a mládež krajšie podujatia a príjemnejšie prostredie, v ktorom sa budú vzdelávať.

IČO: 17316537 • Občianske združenie • Názov: Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar • Sídlo: Ševčenkova 1175/21, 851 01 Bratislava

Úsmev ako dar

Vaše dve percentá môžu pomôcť rodinám v kríze postaviť sa na vlastné nohy, aby ich deti nemuseli putovať do detských domovov. Organizácia školí nových náhradných rodičov, ktorí opusteným deťom poskytujú láskyplné zázemie. Deťom v Detských domovoch pomáha pri budovaní zdravých vzťahov a získavaní zručností v osamostatňovaní sa po odchode z nich.

Aby sa financie dostali na prácu do prievidzskej pobočky Úsmev ako dar, pred odovzdaním na daňový úrad je potrebné naskenovať vyhlásenie a odoslať ho na brunclikova@usmev.sk. Musia byť viditeľné tieto údaje: identifikácia organizácie, suma darovaných 2 %, dátum a podpis darcu - ostatné údaje môžu byť vyčiernené. V prípade nejasností a podávania daňového priznania elektronicky môžete kontaktovať Michaelu Brunclíkovú - 0904 643 620.

IČO: 00641162 • Právna forma: Občianske združenie • Názov: Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže • Sídlo: Dolný Šianec 1013/1, 911 01 Trenčín

Bartolomejčatá

Poukázaním dvoch percent môžete podporiť aj činnosť Bartolomejčiat - spev na svätých omšiach, sústredenia, detské letné tábory, maškarný ples, farský deň, ale aj aktivity pre miništrantov. Spevokol Bartolomejčatá je spoločenstvom v Združení kresťanských spoločenstiev mládeže, cez ktoré môžete poskytnúť svoje dve percentá.

Aby sa financie dostali Bartolomejčatám, pred odovzdaním na daňový úrad je potrebné naskenovať vyhlásenie a odoslať ho na email peslamka@azet.sk. Musia byť viditeľné tieto údaje: identifikácia organizácie, suma darovaných 2 %, dátum a podpis darcu - ostatné údaje môžu byť vyčiernené. V prípade nejasností a podávania daňového priznania elektronicky môžete kontaktovať MVDr. Petra Slamku - 0948 577 222.

Každý hasič by mal pre svoje povolanie horieť

Horlivosť sa v našich životoch môže objavovať v rôznych oblastiach. Niekedy je na osoh - a niekedy aj na škodu. Čo sa však týka povolání, ktoré sú skôr poslaním ako len nejakou profesiou, horlivosť je v nich priam nevyhnutnou výbavou. Patrí medzi ne isto i povolanie hasiča. O téme horlivosti sme sa porozprávali s jedným z nich - Branislavom Bobokom (35).

▪ „Horlivosť“ je slovo veľmi podobné slovu „horľavosť“. Dá sa povedať, že ty si už od detstva horlil za povolanie hasiča, ale nie len tým, že by si sa hral s požiarnickými autíčkami. Čím ťa toto povolanie priťahovalo?

Je to pravda, od detstva som „horlil“ smerom k tomuto povolaniu a vždy som rád sledoval veľké červené autá s modrými majákmi, z ktorých sa na mieste požiaru vyrojili hasiči, ponatáhovali hadice a zlikvidovali tento živél. Videl som aj vďačnosť ľudí, ktorým hasiči zachránili majetok, a to ma utvrdzovalo v mojom presvedčení, že toto povolanie je zároveň aj poslaním pomáhať ľuďom.

▪ **Ako si v sebe rozvíjal svoj potenciál?**
Ako deti (najmenšiu kategóriu označovali aj „plameniáci“) sme chodievali na hasičské súťaže v rámci okresu a niekedy aj kraja, kde sa zápolilo vo viacerých disciplínach požiarneho športu. Takto to pokračovalo do vyšších vekových kategórií podobne ako kedysi vo futbale: mladší žiaci, starší žiaci, dorastenci, muži, veteráni. Naši tréneri nás učili rozvíjať hlavne zručnosti s hasičským náradím, no nevynechali ani atletickú stránku tohto športu. Samotné súťaže nám pomáhali postupne sa vyrovnávať s tréťou a ukázali, ako na tom v skutočnosti sme (rozprávam v množnom čísle, lebo sú to všetko kolektívne disciplíny a neúspech či úspech nie je výsledkom jednotlivca).

▪ Čo ťa naučil Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ) v tvojej rodnej obci Lehota pod Vtáčnikom? Na čo si najradšej spomínaš? V našom DHZ som sa naučil, ako pracovať s hasičskou výzbrojou a technikou, ale naučil som sa tiež pracovať v kolektíve, zdokonaľiť sa vo fyzickej stránke a takisto som si trénoval aj psychiku. Najradšej spomínam na úspešnú éru, keď sa nášmu DHZ podarilo štyrikrát vyhrať Slovensko-moravskú hasičskú ligu v požiarnej útoke v období rokov 2003, 2004, 2007 a 2008.

▪ **Aká bola tvoja cesta za profesionálnym povolaním hasiča? Čo všetko si musel absolvovať, aby si sa ním stal?**

Už na strednej škole som vedel, že chcem v budúcnosti vykonávať toto povolanie. Po skončení gymnázia som nastúpil na vysokú školu so zameraním na požiarnej ochranu. Po jej absolvovaní som mal lepšiu východiskovú pozíciu na vykonávanie tohto povolania v rôznych sférach.

Keďže ma to najviac ťahalo do „akcie“, hneď po skončení vysokej školy som sa prihlásil na výberové konanie na miesto „hasič“ v Hasičskom a záchrannom zbore SR. Podmienkou prijatia bolo absolvovanie fyzických testov v disciplínach: 50 m šprint, 100 m plávanie, zhyby na hrazde, 12-minútovka, sed - ľah a skok z miesta. Nasledoval vedomostný test, po ktorom bolo vyhodnotených 15 najlepších, ktorí sa ešte zúčastnili osobného pohovoru pred výberovou komisiou. Posledným krokom bolo absolvovanie psychodiagnostického vyšetrenia. Po prejdení cez toto „sito“ sme boli z pätnástich vybraní štyria a chvalabohu, bol som medzi nimi. (Úsmev.)

▪ Čo je náplňou tvojej práce?

Momentálne som na pozícii hasič - záchranár, to znamená, že som prakticky v prvej línii napr. pri hasení požiaru, v prvom kontakte s ľuďmi pri nehodách a pri rôznych technických zásahoch a vykonávam všetky činnosti, ktoré mi nariadi veliteľ zásahu.

▪ Čo je na tvojej práci z tvojho pohľadu najťažšie? A čo ti, naopak, prináša najväčšiu radosť?

V mojom povolani som videl vyhasnuté ľudské životy, ktorým som už nemohol pomôcť, ale najťažší je pre mňa pohľad na utrpenie detí. Naopak, teší ma, keď nám príde aj s odstupom času poďakovanie od ľudí, ktorým sme pomohli pri zásahoch.

▪ Pomohla ti v tom ťažkom niekedy i viera? Boli chvíle, keď si si pomyslel, že toto by som bez viery nedal?

Určite mi viera pomohla vo viacerých prípadoch. Veľa vecí v tomto povolaní nie je len o naučených postupoch, ale aj o improvizácii a vtedy potrebujem také „osvietenie“, aby som urobil to správne rozhodnutie.

▪ Počas svojej praxe si už toho zažil mnoho. Väčšine zásahov sa asi nedalo predísť, no isto sa vyskytli i také, pri ktorej by väčšia obozretnosť ľudí pomohla. Keby si mal ľuďom odporúčať, na čo si majú dávať pozor, aby nepotrebovali Váš zásah, čo by to bolo?

Najčastejšie sa stretávame s prípadmi, keď ľudia podcenia konštrukčné riešenia komínových telies alebo podcenia čistenia komínov. Odporúčal by som aj nenechávať v obydliach bez dozoru zdroj otvoreného ohňa (napr. sviečky). Ale je toho ešte oveľa viac, to by som tu musel vypracovať asi celú požiarnu smernicu, aby som to všetko vymenoval - a na to tu isto nie je priestor. (Úsmev.) Jednoducho - musíme byť opatr-

ní, lebo oheň aj voda sú živly. A máme byť pozorní aj pri šoférovaní a predvídať!

▪ Musí podľa teba každý človek (aj požiarnik) pre svoje povolanie „horieť“, aby ho mohol vykonávať? Čím možno tento oheň nadšenia podľa teba rozduchať, ak už náhodou zhasína?

Keď hovorím o svojom povolaní, ten „oheň v srdci“ by mal mať každý hasič, nie je to povolanie pre každého. A ako rozduchať tento oheň? Pomôcť ľuďom je vždy najväčšou motiváciou. Dúfam, že v spojení s vierou a pozitívnym myslením bude tento oheň horieť ešte veľmi dlho.

▪ Horlivosť za čo (alebo po čom) by bolo v ľuďoch najlepšie „uhasiť“? A čo by zas na druhej strane bolo potrebné „rozduchať“? Horlivosť ľudí za bohatstvom a vidinou veľkých úspechov by bolo treba zmierniť... Rozduchať by bolo treba porozumenie s inými, empatiu a u niektorých i vieru v Boha a aj v seba.

Ďakujem za rozhovor! Petra Humajová

Foto: archív autora

Branislav Bobok sa narodil v roku 1985 v Bojniciach. Vyštudoval odbor požiarnej ochrany a záchranné služby na Fakulte špeciálneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline. Po skončení štúdia nastúpil do Hasičského a záchranného zboru SR na Okresnom riaditeľstve HaZZ v Prievidzi, kde pracuje dodnes. Je ženatý, má dvoch synov.

Strávi ma horlivosť za tvoj dom

Zēlos... Stretli ste sa už niekde s týmto pôvodom gréckym slovom? Poznáte jeho význam? Ak aj nie, prezradím vám ho. Je to horlivosť. Evanjelium nám ponúka opis toho, ako Ježiš prichádza do jeruzalemského chrámu a vyháňa odtiaľ peňazomencov a predavačov dobytky a holubov, pričom v zápale hnevu použije aj bič upletený z povrázkov a poprevracia im stoly. Učeníci si po tomto Ježišovom počínaní spomenú na slová: „*Strávi ma horlivosť za tvoj dom.*”

Od slova *zēlos* je odvodené aj pomenovanie jednej skupiny Izraelitov, a tým boli zelóti, ktorí prehnane, niekedy až násilím, „horlili za Zákon”. Ako je to teda s Ježišom? Bol zelóta? Bolo vyčistenie chrámu predohrou politickej revolúcie?

Čistenie chrámu

I keď je to možno nezvyčajné, odpoviem na túto otázku hneď na začiatku. Nie, Ježiš zelóta nebol. A ako vieme, že medzi nich nepatrí?

Ježiš pri čistení chrámu konal v súlade so zákonom a postavil sa proti zneužívaniu chrámu. Kto by chcel z toho vyvodit' záver, že Ježiš sa správa ako obyčajný reformátor, ktorý bráni židovské predpisy o svätosti, neporozumel správne významu celej udalosti. Ježišove slová ukazujú, že jeho nárok siahal hlbšie, pretože svojím konaním chcel naplnit' Zákon a slová Prorokov. V rámci existujúcich predpisov bola činnosť peňazomencov a predavačov dobytky legálna. Vyžadovalo sa, aby sa výmena bežných rímskych mincí (ktoré niesli obraz cisára a boli preto považované za prejav modloslužby) za chrámovú menu uskutočňovala na rozľahlom Nádvorí pohanov. Toto vnášanie obchodu do chrámu však vôbec nezodpovedalo tomu, na čo bolo Nádvorie pohanov v chrámovom komplexe pôvodne určené.

Prehnité praktiky

Ježiš svojím konaním napáda existujúci poriadok využívaný chrámovou aristokraciou. Nestavia sa však proti Zákonu a Prorokom, ale naopak, atakuje do hĺbky prehnité praktiky, ktoré sa stali „zákonom”,

a uvádza do platnosti jediný pravý zákon, Boží zákon Izraela. Označovať preto Ježiša ako člena zelótskeho hnutia, ktoré sa ako na svoj biblický základ odvolávalo na postavu Áronovho vnuka, kňaza Finés, je určite nesprávne.

Finés kopijou prebodol Izraelitu, ktorý sa spustil s modloslužobnicou. Tak sa stal vzorom „horlivca” za zákon a za uctievanie jediného Boha. Za svoj historický počiatok považovalo zelótske hnutie iniciatívu Matatiáša, otca Machabejských bratov. Ten usmrtil muža, ktorý poslúchol nariadenie helenistických úradov a verejne obetoval bohom. „*Keď to Matatiáš videl, v rozhorčení sa mu zachvelo vnútro. Vzplanul hnevom...Horlil za zákon ako kedysi Finés...*” Od tej chvíle sa heslo „horlivosť” stalo smerodajným pre pripravenosť zasadiť sa silou za vieru Izraela a brániť práva a slobodu Izraela aj cestou teroru.

Ježišova horlivosť

Ježišov spôsob nespočíva v násilnom prevrate a zabíjaní druhých v Božom mene. Ježišova horlivosť za Božie kráľovstvo bola úplne iného druhu. Spájanie kultu a obchodu, proti ktorému sa stavia pri vyčistení chrámu, Ježiš očividne považuje za zopakovanie situácie z Jeremiášovej doby, keď sa chrám stal „lotrovským peľachom”.

V tomto zmysle sú jeho slová a činy varovaním, v ktorom možno v kontexte Jeremiášovho príkladu zároveň začuť narážku na zánik samotného chrámu. Obaja svojím vášnivým vystúpením len poukazujú na to, kto a čo v skutočnosti borí chrám.

Toto je rozhodujúci obrat, ktorý v téme horlivosti - zelos - priniesol Ježiš. Tú horlivosť, ktorá by chcela slúžiť Bohu prostredníctvom násilia, Ježiš premenil na horlivosť kríža. Definitívnym spôsobom tak nastavil kritérium pravej horlivosti - horlivosti lásky, ktorá sa rozdáva. A práve na takúto horlivosť sa musí orientovať aj každý kresťan.

Božia milosť je zadarmo

Podľa Hieronyma je zázrak, že Ježiš, obyčajný syn tesára, žobrák bez domu, ktorý nemal vojsko, nebol generálom ani sudcom, si dovoľil v chráme zakročiť proti zástupom uskutočňujúcim svoje obchody. Nikto sa mu nepostavil do cesty.

Ježiš ako chudobný vyháňa z chrámu bohatých obchodníkov. Vyháňa predavača

aj kupujúceho. V tomto sa ukazuje, že Božia milosť sa nepredáva, ale dáva sa človeku zadarmo. Nie je teda vinný len ten, kto v chráme predáva, ale aj ten, kto nakupuje. Nešťastný je ten, kto predáva, a aj ten, kto nakupuje.

Kristova milosť nemôže byť ohodnotená zlatom a striebrom. Náš Pán, ktorý prišiel zachrániť to, čo bolo stratené, neprevracia tých, ktorí predávali, ale ich stoly. Teda prevracia ich autoritu, pričom chce ich spásu.

Miroslav Turanský

Bibliografia: Komentár k Novému zákonu - Marek, Trnava: Dobrá kniha, 2013;
Joseph Ratzinger - Benedikt XVI.: Ježiš Nazaretský, Trnava: Dobrá kniha, 2011

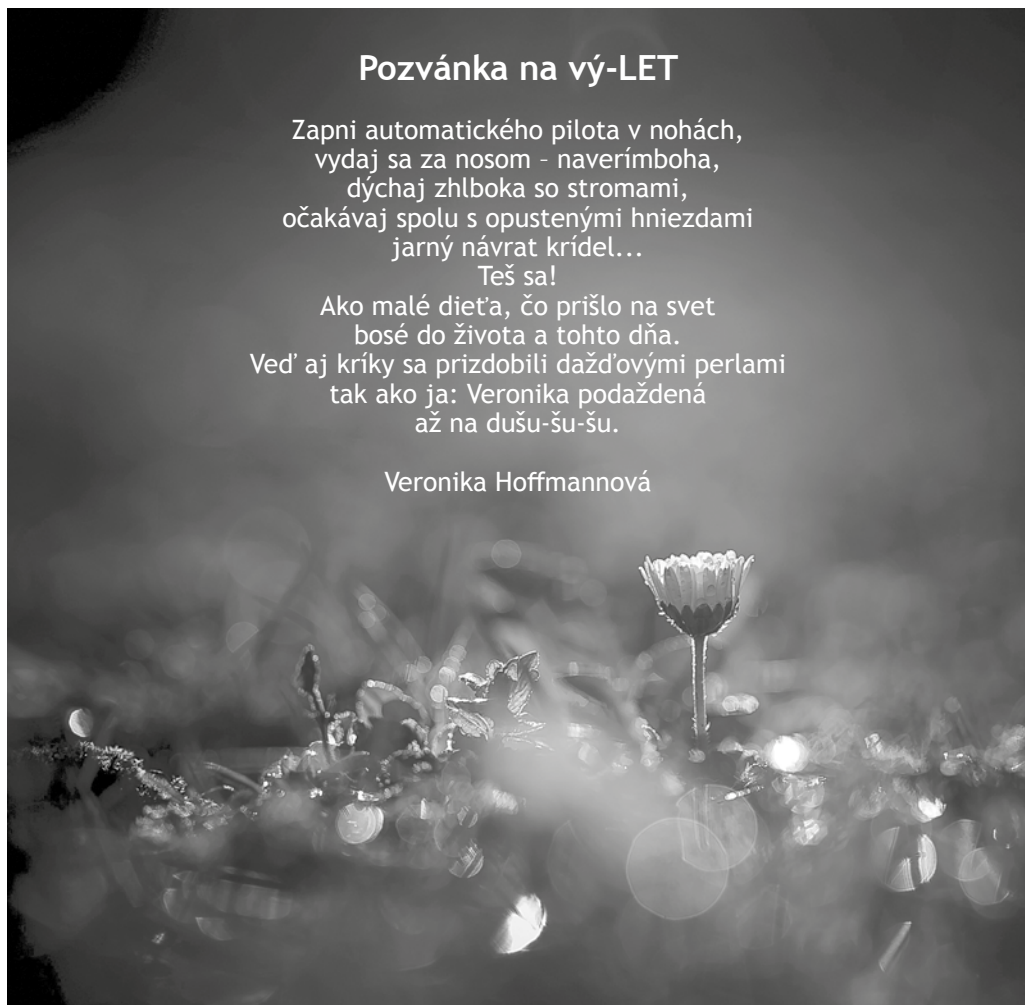
Pozvánka na vý-LET

Zapni automatického pilota v nohách,
vydaj sa za nosom - naverímboha,
dýchaj zhlboka so stromami,
očakávaj spolu s opustenými hniezdami
jarný návrat krídel...

Teš sa!

Ako malé dieťa, čo prišlo na svet
bosé do života a tohto dňa.
Veď aj kríky sa prizdobili dažďovými perlami
tak ako ja: Veronika podaždená
až na dušu-šu-šu.

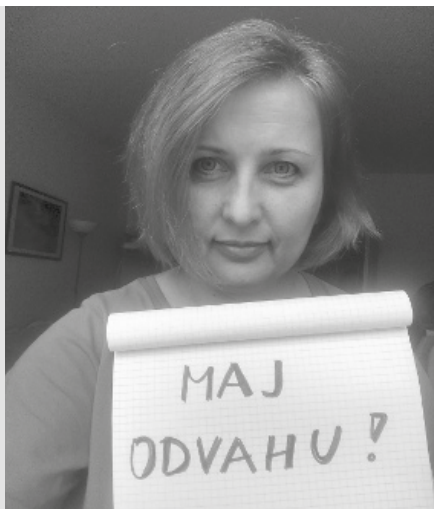
Veronika Hoffmannová

Túžba presviedčať

Budhisti si myslia, že svet by bol lepším miestom, keby si každý uvedomil, ako sú veci navzájom prepojené. Kresťania si myslia, že svet by bol lepším miestom, keby každý miloval svojich blízkych. Moslimovia si myslia, že svet by bol lepším miestom, keby všetci cítili jednotu, ktorá je vnútri a za celým stvorením. Ateisti si myslia, že svet by bol lepším miestom, keby si každý uvedomil, že Boh neexistuje. Všetci chceme presvedčiť tých druhých, že pravdu máme my.

Najhorlivejšia vec, ktorú som kedy videla, bolo video jednej mladej Američanky. Presviedčala ním všetky dievčatá, že potrat je len taká taľafatka. „Prídeš, sestrička ti dá 2 ibuprofény, potom ti to urobí (tam to trochu bolí) a je po všetkom. Hneď som aj išla do práce,“ hrdo vyhlasovala táto dievčina s detskou tvárou.

Zostáva len video

Jej stále vystrašené oči, bledé pery a trasúce sa ruky mi však hovorili, že asi len taká brnkačka to nebola. A hovorila mi o tom aj jej potreba natočiť toto video. Potrebovala si ním prehlušiť strach, ktorý cítila. Odstrániť neistotu, ktorá ju premáhala. Potrebovala si sama pre seba vytvoriť nejaký dôkaz, že jej rozhodnutie bolo správne. A možno sa doteraz jednou rukou búši do prs hovoriac, aké to bolo správne a druhou rukou si dáva do úst tabletky, ktoré jej pomáhajú upokojiť myseľ a zahnať zlé obrazy. Ale to už my nevidíme, nám zostáva iba to video.

Pýcha a hrdosť

Už je to tak, že človek nerád prizná, že urobil hlúposť. Zle investuje? Začne okolie presviedčať, že najlepšie, čo môže urobiť, je kúpiť podiely v tej istej firme. Zažije fiasko na dovolenke? Kto by to len

povedal z tých nadšených rečí, kde opisuje úžasný hotel a pláž.

Sú to zrejme pýcha a hrdosť, ktoré nedovolia človeku priznať si zlé konanie a vystrihať pred ním svojho brata. Radšej ho nechá padnúť do tej istej pasce. Keď ja, tak nech aj on.

Nakazil ma

Dnes ráno ma oslovil jeden výraz, ktorý som počula. Znel „nakazil ma“. Nehovorilo sa o covide, ale o jednej novej myšlienke vytvorenia novodobých komunit (nepochádzala z kresťanských kruhov). Človek, ktorý sa o to zaujímal, bol tou myšlienkou nadšený a svojím nadšením nakazil spolupájajúceho.

Nepresviedčal ho o správnosti tejto myšlienky, len sa o ňu podelil. Teda vlastne ani nepodelil, jednoducho o nej hovoril so žiarivými očami. Namiesto horlivosti horel.

A tak sa zamýšľam, či horíme aj my a či by sme niekoho dokázali jednoducho „nakaziť“. Aby to šlo tak nejako samo od seba. Ako to s nákazou chodí. Stačí, keď tam je, zvyšok už príde aj sám.

Mgr. Zuzana Liptáková
O.Z. Lepšie ja - poradenstvo, semináre, kurzy
www.lepsieja.sk

Ako prežívam sv. omšu online?

Keďže teraz nemôžeme sláviť sväté omše, rozhodla som sa zaspomínať si na ne. Uvedomila som si pri tom vec, ktorá mi stojí za zamyslenie sa nad sebou a ktorá možno aj vám ponúkne povzbudenie, nad ktorým môžete popremýšľať.

V našom mestečku bolo zvykom, že sme mali v nedeľu dve sv. omše. Tá prvá bola už dlhé roky prispôbena najmä deťom. Nie som si istá, ako fungovali sv. omše prispôbena deťom v iných kaplnkách, v iných mestách, v iných krajinách, ale u nás na týchto detských omšiach spieval detský zbor.

Úprimnosť spevu

V zbore boli detičky z jedného panelákového domu, v ktorom bývala aj Katka, vedúca zboru. Talent, ktorým bola obdarovaná, si nenechávala pre seba, ale doslova ho vedela rozdať. V jej peknom hlase bolo cítiť úprimnú radosť. Radosťou a odmenou pre ňu bol zase spev detí, ktoré na danú omšu museli vždy skôr vstať.

Naša rodina bola zvyknutá chodiť na druhú sv. omšu. Pamätám si, ako v jednu nedeľu slúžil obe omše ten istý kňaz. Počas kázne nám opísal svoje pocity, ktoré v ňom vyvolal spev detského zboru na predošlej bohoslužbe. Cítil z nich úprimnú zanietenosť, dôveru, vieru.

Pokračoval tým, že možno raz zabudne názov mesta, v ktorom slúžil túto sv. omšu, ale určite nezabudne na tú úprimnosť spevu.

S detskou radosťou

Keď som si spomenula na túto kázeň, ozvalo sa vo mne akoby napomenutie k väčšej horlivosti. Spomenula som si na slová z evanjelia: „*Veru, hovorím vám: Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva. Kto sa teda poníži ako toto dieťa, ten je najväčší v nebeskom kráľovstve. A kto prijme jedno takéto dieťa v mojom mene, mňa prijíma.*“ (Mt 18, 3 - 5). Uvedomila som si, že by sme mali prichádzať na sv. omše s tou „detskou“ vierou, úprimnosťou a radosťou.

Aj keď v tomto čase to ešte nie je možné fyzicky, vždy sa môžeme pripojiť na akúkoľvek sv. omšu na internete. Moja horlivosť v tomto čase spočíva v tom, že nie som len pasívnym poslucháčom, ale aktívne sa zapájam do slávenia sv. omše. Odpovedám, spievam, vstávam a kľakám si.

Chcem týmto povzbudiť všetkých, ktorí sa hanbíte alebo bojíte prežívať sv. omšu doma naplno, aby ste sa zapojili a nezostávali len so svojimi myšlienkami. Pokúsiť sa plnohodnotne prežiť a sláviť sv. omšu (aj keď „len online“) môže byť svedectvom pre naše okolie, pre našich blízkych... A aj pre nás samých môže sv. omša nadobudnúť úplne nový (alebo akýsi staronový) rozmer.

Helena

Foto: Patrícia Arpášová

Kresťanská dospelosť - sviatosť birmovania

V tohtomesačnom Bartolomeji sa pozrieme na sviatosť kresťanskej dospelosti. Už na začiatku nášho života počúvame o sviatosti birmovania, a konkrétne pri krste, keď sa na konci obradov modlíme nasledujúcu modlitbu.

„Bratia a sestry, toto dieťa sa teraz krsťom znovuzrodilo a stalo sa Božím dieťaťom. Keď neskôr prijme sviatosť birmovania, dostane plnosť darov Ducha Svätého a bude svedčiť o Kristovi. A keď prijme Sviatosť oltárnu, bude mať účasť na oltárnej obete a v Cirkvi bude volať Pána Boha svojím Otcom.“ (obrad krstu)

Birmovka má byť naša kresťanská dospelosť. Máme mať vlastný názor, nemáme sa hanbiť za Krista a mali by sme začať s ním žiť naplno. Veď aj jej účinky nám o tom hovoria.

Horlivé vyznávanie viery

Sviatosťou birmovania nás Duch Svätý posilňuje k horlivému vyznávaniu viery. Ustanovenie vplýva zo slov Ježiša, keď hovorí: „V posledný, veľký deň sviatkov Ježiš vstal a zvolal: *„Ak je niekto smädný a verí vo mňa, nech príde ku mne a nech pije. Ako hovorí Písmo, z jeho vnútra potečú prúdy živej vody.“* To povedal o Duchu, ktorého mali dostať tí, čo v neho uverili. Lebo ešte nebolo Ducha, pretože Ježiš ešte nebol oslávený.“ (Jn 7, 37 - 39) Ďalej písmo v Skutkoch apoštolov zanecháva zmienku, ako to apoštoli prijali a vykonávali: „Keď sa apoštoli, ktorí boli v Jeruzaleme, dopočuli, že Samária prijala Božie slovo, vyslali k nim Petra a Jána. Oni ta zašli a modlili sa za nich, aby dostali Ducha Svätého, lebo na nikoho z nich ešte nezostúpil; boli iba pokrstení v mene Pána Ježiša. Potom na nich vložili ruky a dostali Ducha Svätého.“ (Sk 8, 14 - 17)

Matériou sviatosti je olivový olej zmiešaný s balzomom a je posvätený biskupom na Zelený štvrtok, olej sa volá krizma.

Vkladanie ruky na birmovanca je symbolom ochrany a zabezpečenia Bohom, ako aj znakom prítomnosti Ducha Svätého. Pomazanie zas spája pomazaného s večne Pomazaným, a to je Kristus; no zároveň sa stáva aj znakom Ducha, ktorý žije v Ježišovi. Počas birmovania sa vyslovujú slová (forma sviatosti): „M., prijmi znak Daru Ducha Svätého.“

Účinky sviatosti birmovania

Počas rastu Cirkvi sa rozvíjala aj náuka o sviatosti birmovania. K náuke patrili aj účinky tejto sviatosti. Jednotliví teológovia rozprávali o rôznych účinkoch. Napr. Amalarius z Mét (9. stor.) hovorí o tom, že sviatosť birmovania má za účinok rozmnoženie milosti a večnej slávy. Raná scholastika poukazuje na posilu k boju proti vnútornému a vonkajšiemu nepriateľovi. Neskôr sa vracia myšlienka, o ktorej hovorili cirkevní otcovia a Písmo, že birmovanie nás posilňuje vo vyznávaní viery. Pre sv. Tomáša Akvinského to bola sviatosť dospelosti a potvrdenia viery.

Dnešní teológovia však poukazujú, popri rozmnožení posväcujucej milosti, na dva špeciálne účinky, a to:

• Vyliatie Ducha Svätého

V dobe cirkevných otcov sa birmovanie pokladalo za završenie krstu. Keď sa dávajú birmovať, napredujú na ceste viery a prijímajú Ducha Svätého, ktorý zostúpil na apoštolov na Turíce. Keď dostanú tohto Ducha, viac sa začínajú pripodobňovať Kristovi, a tým dostávajú aj silu napredovať a naďalej vydávať svedectvo svojej lásky a viery ku Kristovi. Celým svojím životom začínajú vydávať svedectvo,

v ktorom im bude pomáhať Duch Svätý, pretože sa stávajú Kristovými svedkami. Sv. Ambróz povedal: „Pripomeň si teda, že si dostal duchovný znak, ducha múdrosti a rozumu, ducha rady a sily, ducha poznania a nábožnosti a ducha svätej bázne, a chráň si čo si dostal. Boh Otec ťa označil, Kristus Pán ťa posilnil a vložil ti do srdca Ducha ako závdavok.“

- **Znak birmovania - sviatosťný charakter - nezmazateľný znak/pečať**

Sv. Tomáš Akvinský učil vo svojom diele, že je rozdiel medzi krstnou pečaťou a pečaťou birmovnou. Krstná pečať dáva človeku zrod ku kresťanskému životu a birmovná pečať duchovný rast, pomáha k prehĺbeniu duchovného života. Birmovná pečať pomáha človeku lepšie vyznať Krista a bojovať proti nepriateľovi viery tak, ako to vidíme na živote apoštolov, ktorí boli vo večeradle naplnení Duchom, a potom sa už nebáli vyznávať Krista a ísli do celého sveta zvestovať jeho radostnú zvesť i pred nepriateľmi viery.

Je dogmou, že sviatosť birmovania vtlačá do duše človeka nezmazateľný znak a túto sviatosť nemožno opakovať. Katechizmus

Katolíckej cirkvi v bode 1304 hovorí: „Birmovanie, takisto ako krst, ktorého je dovŕšením, sa udeľuje iba raz. Birmovanie totiž vtlačá do duše nezmazateľný duchovný znak, „charakter“, ktorý znamená, že Ježiš Kristus označil kresťana pečaťou svojho Ducha a obdaril ho mocou z výsosti, aby bol jeho svedkom.“ Nebojme sa teda byť horlivými a dospelými kresťanmi, ktorí nasledujú Krista celým životom a srdcom.

Text: Dominik Kučera
Foto: Mária Melichečíková

Chvála Bohu a jeho zázračnej hline

Verím, že nie náhodou som dostala veľmi zaujímavý a vzácny dar. A síce kus modelárskej hliny od samotného majstra keramikára. Dlhší čas som ju ostýchavo ponechala svojmu osudu - zabalenú v mokrej handre, uloženú v tme špajze, aby sa neznehodnotila - nevyschla, pretože by stratila svoje nezameniteľné tvárivé a modelovacie schopnosti, pre ktoré je vyhľadávaná. Preto má punc vzácnnej hmoty.

Mať kvalitnú modelovaciu hlinu je polovica výsledného úspechu! To mi isto dosvedčí každý majster, sochár či keramikár. Už pri pohľade na spomínanú hlinu som pocítila v sebe čosi zvláštne. Akúsi zmes pokory a bázne... Doslova hlinenú báseň! Hlinenú dosku a na nej klinovým písmom napísaná ódu na hlinu. Pri pohľade na ňu som cítila, že to nie je akési neidentifiko-

vatelné pouličné blato, maras bez mena, ale doslova konkrétna vznešená pani Hlina, pochádzajúca až z d'alekého Anglicka. Na dokreslenie môjho zážitku ešte spomeniem, čo som videla v majstrovej dielni. Na policiach stáli ako výstavné kusy, šálky, kanvice na čaj, džbány na vodu či víno, krásne glazované misy dotvorené nezvyčajnými tvarmi a dekoráciami, sochy

a sošky rozprávkových kráľov, kráľovien, roztopašných šašov, ale i madon s dieťaťom a ešte mnohých iných postáv a postavičiek. Vytvorené diela mali v sebe taký silný náboj, že v inom interieri by mohli byť vystavené iba ako sólo kusy - akisi sólisti... Pretože iba tak by vynikla ich krása, originalita, tvar, farebnosť a samotná myšlienka autora. Dielka a diela hrali všakovakými farebnými glazúrami - matnými i s leskom. Tu prevládala karminová, inde zas kobaltovo-modrá a o kúsok ďalej nádherná mäkká machová.

Po takomto umeleckom zážitku som naozaj musela nechať načas plynúť samotný čas, aby som všetko videné i cítené spracovala v sebe. Pekne poukladala v poličkách podvedomia, aby som sa mohla ku nim kedykoľvek vrátiť a vybaviť si ich nezabudnuteľné zvláštne čaro.

Tvorivosť si žiada svoje - čas, ktorý v tichu dozrieva do konkrétneho tvaru. Akékoľvek náhlenie a násilie tu nemá miesto, tak ako aj všetko pravdivé a hodnotné v našom živote. Myšlienka - nápad musí dozrieť do tvaru i farieb. Takisto aj hlina je plná očakávaní a dúfa vo svoje umelecké finále.

Nadišiel deň D! Opatrne som hlinu vyzliekla z mokrého handrového obalu, aby sa nadýchla svetla a Božieho vzDuchu. Urobila som nožom rázny chirurgický rez a oddelila som od masy kus hliny, ktorý som následne postavila pred seba na drevený podstavec. Pomaly som začala oboma rukami modelovať neViditeľnú predstavu, ktorej som chcela dať viditeľný konkrétny tvar. Prsty synchronizovane uhládzali, pritláčali, kreovali hlinenú masu ako hmotu, ktorá pomaly, ale isto oživila pod taktovkou oboch rúk a desiatich prstov.

Pred očami mi rástlo súsošie, ktoré som pomenovala Obetný stôl Lásky.

Napadlo mi, že Boh nemohol nájsť sebestlepšiu, výstižnejšiu a tvárlivejšiu hmotu pri stvorení človeka, ako práve hlinu. Jeho dotykom dostala pečať posvätnosti a večnosti. Stvoril a vytvoril človeka - hlinenú nádobu, naplnenú Božím vzDuchom a Svet-

lom. Je iba na nás, či obstojíme a zostaneme aj naďalej verní Jeho odkazu.

Mnohí sa možno usmejete nad tým, čo teraz potichu prezradím... Aj ja som sa na okamih kdesi vo svojom hlbokom vnútri dotkla jeho stvoriteľskej podstaty, Božej hmoty. Ja, prášok vo vetre, som pochopila Jeho múdrosť a nesmiernu vynaliezavosť pri stvorení aj tvorení.

Dovolím si tvrdiť, že každý jeden z nás má v sebe kúsok Jeho tvorivosti, malú či veľkú iskru. Ak nájdeme odvahu a prekročíme vo viere hranicu bojzlivosti, naplno sa oddáme akémukol'vek tvoreniu. Pretože náš život je aj o tvorivosti... Či už s pani Hlinou, farbou, slovom, dokonca s drevom alebo prozaickým kľbkom vlny či mäkučkým nakysnutým cestom, ktorému rukami a srdcom vdýchame tvar vzácneho chleba - neba.

Veronika Hoffmannová

... tri otázky pre pána kaplána zo Zapotôčiek Filipa Gulaia

Jedným z miest, kde treba dávať veľký pozor na možné šírenie nákazy, sú i domovy sociálnych služieb. Dôchodcov v nich chránia prísne predpisy, ktoré im však na druhej strane i znemožňujú stretávať sa so svojimi príbuznými. Ako situáciu zvládajú? Spýtali sme sa na to pána kaplána Filipa Gulaia (28), ktorý za bežných podmienok v prievdzských domovoch ako kňaz slúži.

1 Ako sa zmenila vaša služba seniorom v tejto „dobe covidovej“ v porovnaní s obdobím predtým?

Pred obmedzeniami som pravidelne párkrát do mesiaca chodil do domova sociálnych služieb (DSS) u nás vo farnosti, aby som ľuďom vyslúžil sviatosti a spolu sme tam slávili sv. omšu. Teraz to už, žiaľ, nie je možné. Naposledy som tam bol takto v júli, keď sa obmedzenia uvoľnili - a okrem toho už len vtedy, keď bolo treba niekoho „zaopatrť“.

2 Čo starých ľudí v DSS momentálne najviac trápi? Zmenilo sa aj v tomto smere niečo?

Asi je to aj viac vecí, ale čo som sa tak rozprával s niektorými zamestnancami a seniorami, tak je to určite strata bežného sociálneho kontaktu s rodinou a okolím a preveriacich sa k tomu pridáva aj strata duchovnej podpory cez sviatosti (sv. spoveď, sv. prijímanie, pomazanie chorých). Z rozprávania viacerých viem, že pre nich je duchovná stránka základom ich života, nie len nejaký doplnok či „hobby“. Ved' aj preto som bol nedávno na očkovaní, aby som mohol bez strachu, že niekoho nakazím, prísť k seniorom a vyslúžiť im sviatosti, ktoré tak veľmi potrebujú. Napr. náš pán farár Libor Straka, ktorý slúži v druhom DSS v našej farnosti a bol už aj na druhej dávke očkovania, sa nedávno takto mohol znova vrátiť k službe seniorom.

3 Čím dokážete seniorov najviac potešiť? A aké možnosti vnieť im do života trochu radosti majú ostatní, najmä ich príbuzní?

Pamätám si, že keď som prišiel do DSS po uvoľnení opatrení v júli (od marca som tam nebol), tak sa seniori veľmi tešili. Ešte som im vtedy vravel, že snád' to tak aj zostane, ale už v auguste sa to v DSS-kách znova sprísnilo.

Ako im do toho všetkého vnieť trocha radosti? Určite tým, keď im ukážeme, že na nich myslíme, že sú pre nás dôležití (a to nielen v tomto období). Keď sa už nedá stretávať, tak obyčajný telefonát im určite spestrí deň (v DSS, kde pôsobím, sú aj možnosti online hovoru, to si mnohí pochvaľujú). Taktiež v duchovnom smere modliť sa za nich; pokojne im to potom aj môžete povedať: „Modlíme sa za teba.“ Toto tiež človeka poteší, keď vie, že druhí na neho myslia v modlitbách.

A ako kňaz by som chcel príbuzných poprosiť - nebojte sa zavolať nás k vášmu príbuznému, aby sme ho „zaopatrili“ sviatosťami. Nečakajte do poslednej chvíle, „aby sa náhodou ten dotyčný človek nezľakol, že už musí zomrieť“. Sviatosti sú Božie dary a nie sú znamením smrti, ale života.

Ďakujem za rozhovor!
Petra Humajová
Foto: archív autora

Triedenie odpadu

1. februára 2021

Už sme za polovicou zimy a zatiaľ sa mi darí na fare kúriť „zadarmo“. Miesto kúpeňého paliva totiž používam do pece drevený odpad, ktorý vznikol pri rekonštrukcii budovy. Držím sa hesla môjho kamaráta, tesára Vladka, ktorý hovorí, že drevo sa dá použiť aj na kúrenie. Ale je to posledné použitie.

Spočiatku to nebol žiadny problém, odpadu bolo neúrekom. V posledné týždne je to však ťažšie. Musím totiž rozhodovať, čo by sa ešte mohlo zísť a čo treba spáliť, zlikvidovať. Na jednej strane stojí horlivosť skončiť so všetkým starým, na druhej opatrnosť: veď toto by sa ešte mohlo zísť, toto ešte na niečo použijem.

Podobnú vec riešim pri obnovovaní farskej kancelárie. Životnosť, teda dobu archivácie niektorých dokumentov, určuje zákon. Ale pri väčšine to tak nie je. A tak rozmýšľam, či môžu mať výpovednú hodnotu aj o niekoľko rokov, alebo ich treba skartovať. Tiež nie je dobré ani všetko vyhodiť, ani všetko zachovať.

Ale o tom je predsa celý život človeka. Jeho morálny rozmer - určenie hodnôt. Čo je dôležité a čo chcem v živote zachovať či zachovávať a čo je len dočasné, čoho sa môžem, ba musím vzdať. Pričom času nie je veľa. Veď mnohí sme už za polovicou života.

Vladimír Slovák **rtv:** Rádio Slovensko **rtv:** slovensko.rtvs.sk

Škola

8. februára 2021

„Evanjelická dievčenská škola“ - píše sa v kalendári so starými fotkami z Banskej Bystrice. História a nostalgia. Podobný pocit vo mne vyvoláva pohľad na budovu II. Základnej deväťročnej školy vo Zvolene na Sokolskej (za komunistov Sokolovskej) ulici.

Za osem rokov som dôverne spoznal každý meter chodníka, každý plot, záhradu, dom, okolo ktorých som ráno chodil do a poobede zo školy. Už roky budova neslúži svojmu pôvodnému účelu, vzdelávaniu detí.

Posledné mesiace chodím do obchodu s potravinami okolo budovy Základnej školy na Bzovíku. Nebola zrušená, stále je tu škola, ale deti tu ostatné týždne, ba mesiace chýbali. Smutný pohľad mi pripomenul rodáka z neďalekej Krupiny, Andreja Sládkoviča a jeho básnickú zbierku Marína: „A čo je mladost', 25 rokov? Ružových tvári hlad' jará? Či údov sila, či strmost' krokov? Toto sa všetko zostará...“

A čo je škola? Trieda či stavba? Spolužiak, učiteľka? Vedomie, že bez vedomostí to v živote nejde, ostáva. Teda dúfam, že ostane vo všetkých, ktorí sa posledný rok viac než v škole vzdelávali doma, pri počítači. Lebo nejde o budovu, ale o človeka, pre ktorého tu tá či oná škola je, či bola.

Skoky

15. februára 2021

Bolo to v ten deň, keď 19-ročná Jarka Mahučichová z Ukrajiny skočila na Banskobystrickej latke rekordných 206 centimetrov. Boli sme na prechádzke v Uňatíne. Pri návrate sme vľavo od cesty zbadali asi 30-členné stádo danielov. Bežali po zoranom poli smerom k ceste. Vyzerali majestátne nielen vďaka vztýčeným lopatkovým parohom, ale najmä vďaka pohybu.

Najskôr to bol akoby poklus, potom cez cestu pridali, lebo ich vyrušilo auto. A potom takmer zastali. Keď boli po prechode cez cestu spolu, čo líder zrakom skontroloval, viedol ich jemným tempom na východ. Tento elegantný poklus som chápal, boli na roli s oziminou; ale predtým bežali po hľbokej orbe! V teréne, kde sú medzi brázdami takmer polmetrové jamy, akoby ani nepozerali pod nohy a spokojne bežali.

Aký rozdiel oproti našim športovým výkonom! Rozbeh na hladkom povrchu, latka osadená na bezpečné spadnutie, dopad na špeciálny matrac, atď. Porovnanie ma na jednej strane vedie k obdivu k prírode, na druhej zas k posilneniu vedomia, že prvenstvo človeka na Zemi nespočíva v telesnej zdatnosti či výkone. A aj keď sú rekordy úžasné, hodnota človeka je v niečom inom.

Zamyslenie na dnešný deň **rtv:** vysiela každý pondelok 5:10 hod.

Rozdielne poradie

22. februára 2021

Po takmer dvoch mesiacoch vybaľovania, prekladania, dokladania, hľadania a ukládania mám väčšinu periodík správne založenú. Využívajúc lockdown totiž od Vianoc denne pracujem vo farskej kancelárii a archíve niekoľko hodín.

Viac než polovicu dokumentov tvoria oficiálne a polooficiálne cirkevné periodiká. Tie sú už uložené v policiach podľa dátumu vydania. Mimochodom, najstarší obežník, oficiálny Biskupský informačník o partikulárnom práve a nariadeniach, máme na Bzovíku z 24. mája 1867. Napísaný v latinčine a podpísaný vtedajším ostrihorským arcibiskupom Jánom Simorom. Popri sledovaní dátumov som si všimol a prečítal zopár článkov, nariadení či zákonov. Niektoré sú už dávno zrušené či prekonané. Ale niektoré dodnes platia a usmerňujú i moje pôsobenie.

Je to ako v živote. Dni v ňom plynú jeden za druhým, podľa kalendára. Ale nemajú na náš život rovnaký vplyv. Bolesť v kolene môže byť z pádu pred 15 rokmi, choroba žalúdka zas spôsobená zlou životosprávou v mladosti. Prácu, ktorú vykonávam, mi zabezpečilo stretnutie či list, ktorý som napísal dávno predtým... A za tým všetkým sú ľudia, ktorí danú vec vymysleli či ovplyvnili.

Kalendár nezmeníme. Ale svoje slová vyslovujeme a skutky konáme podľa svojich rozhodnutí. Kiežby ovplyvnili život nás i tých druhých pozitívne.

Ked' Boh mlčí, nehovorí?

Recenzia filmu Mlčanie

Režisér Martin Scorsese v sebe nosil túžbu natočiť film podľa románu Shusaku Enda mnohé roky. Projekt financoval z veľkej časti z vlastných prostriedkov, aby výsledok mohol byť nekompromisným uskutočnením jeho umeleckej i duchovnej vízie.

Mlčanie (2016) je kontroverzným filmom. Najmä medzi kresťanmi vyvoláva protichodné názory. Jeho ústrednou témou sa zdá byť verné vyznávanie viery v krajne nepriaznivých podmienkach.

Viera maskou nepriateľa

Japonsko v 17. storočí sa tvrdo bránilo proti prenikaniu cudzích vplyvov na svoje územie. Aj katolícke náboženstvo bolo vnímané ako prostriedok kolonizácie, ktorému ak by sa poskytol priestor, mohlo by zvnútra rozvrátiť miestnu kultúrnu identitu a vydať tak krajinu západným mocnostiam. Bolo preto nevyhnutné vytrhnúť ho aj s koreňmi, čoho dôsledkom bolo mučenie a zabíjanie nielen európskych misionárov, ale aj miestnych kresťanov.

Vojaci Boží

Na hmlisté, bezútešné ostrovy prichádzajú dvaja mladí portugalskí jezuiti. Hlavný hrdina filmu, páter Rodrigues, je zapálený a odhodlaný v krajnom prípade položiť aj svoj život ako svedectvo viery v Krista. Hneď na začiatku sa spolu so svojím spolubratom stretáva s Japoncom Kichijijom, ktorý predstavuje jeho takmer dokonalý protipól - človeka, ktorý sa v hraničnej situácii zachoval ako zbabelec, aby si zachránil život. Cesty týchto dvoch mužov sa preplietajú počas celého filmu. Kňazi sa okrem vysluhovania sviatostí malým spoločenstvám veriacich snažia zistiť, čo sa naozaj stalo s ich starším spolubratom a veľkým misionárskym vzorom - pátrom Ferreirom. Širia sa totiž nehorázne klebety, že zaprel vieru a žije si

v blahobyte pod ochranou vládnucej elity v Nagasaki.

O čo tu ide naozaj?

Martin Scorsese sa sám (kvôli svojim štyrom rozvodom a piatim manželstvám) označuje za padlého katolíka, stále však katolíka. Jeho spracovania náboženských námetov rozhodne nie sú ľahkými jednohubkami, po ktorých by veriaci diváci vychádzali z kina s rovnako ľahkými úsmevmi na tvárach. Idú tajomstvu viery až na dreň.

V prípade *Mlčania* sa zdá, že jeho ústrednou témou je verné vyznávanie viery, avšak v centre stojí človek. Tu nedokonalý, zbabelý a kajajúci sa, tam spravodlivý, odvážny a túžiaci po dokonalosti. Jeden sa pýta, čo má robiť, a Boh mlčí. Druhý to dobre vie, ale strach je silnejší ako on.

Vyváži jediné vyznanie sedemdesiatšedem zbabelých útekov? Hovoríš, že áno. Ale môže v tomto mojom prípade cesta k Tebe viesť cez zapretie Teba?

Text: Peter Pikulík OFMConv.
Foto: www.media.timeout.com

Horlivá v jednoduchosti

Blahoslavená Mária Magdaléna Repettová

Po vstupe do kláštora prosila svojich predstavených, aby jej pomohli zostať neznámou a skrytou. Boli jej preto zverované tie najjednoduchšie práce. Ona ich však konala s toľkou horlivosťou, že ľudia ju začali sami vyhľadávať. A tak sa Mária Magdaléna Repettová i napriek svojmu pôvodnému zámeru stala známou „svätou rehoľníčkou“ na vrátnici.

Mária Magdaléna Repettová sa narodila 4. októbra 1807 vo Voltaggio v Taliansku ako najstaršia z ôsmich detí. Jej otec pracoval ako notár. Mária bola veľmi pokojným a skromným dievčaťom. Pomáhala rodičom so starostlivosťou o mladších súrodencov a keď dosiahla 22 rokov, požiadala ich o povolenie vstúpiť do rehole Kongregácie dcér našej Panej na Kalvárii. Rodičia s jej rozhodnutím súhlasili. Rehoľný život si zvolili aj jej ďalšie tri sestry a jediný brat sa stal kňazom.

Práca i povzbudenie

Rehoľa, ktorej súčasťou sa Mária Magdaléna stala, slúžila starým ľuďom, sirotám a chorým. Mária túžiaca po skrytosti nepôsobila priamo medzi nimi, ale zaoberala sa plátaním starých šiat, vyšívala a občas plnila i funkciu vrátničky. Hoci jej úlohy boli veľmi jednoduché, ona ich plnila s veľkou radosťou, vernosťou a vytrvalosťou. Vyžarovala z nej taká radosť a vnútorný pokoj, že ju ľudia začali vyhľadávať.

A tak sa z vrátnice kláštora stalo miesto, kam si chudobní chodili po láskavé slovo či povzbudenie. A keďže Mária mala veľkú dôveru v príhovor svätého Jozefa, šírila úctu k nemu i ďalej. Vždy mala plné vrecká jeho obrázkov a rozdávala ich všetkým, čo hľadali pomoc, neustále im pri tom zdôrazňujúc, že svätý Jozef ju nikdy nesklamal. Okrem ľudí boli predmetom jej starostlivosti i chudobné kostolíky. Vyšívala do

nich obrusy, zháňala liturgické predmety. Ak sa dalo, obnovovala veci, ktoré už bohatšie kostoly odložili do svojich skladov ako nepotrebné.

Odvážne kroky

Mária Magdaléna opustila svoj kláštor iba dvakrát. Po prvý raz to bolo v roku 1835 v čase epidémie cholery. Vtedy odvážne chodila medzi chorých a ošetrovala ich, potešovala osamelých a pochovávala mŕtvych. Túto svoju službu zopakovala i počas ďalšej epidémie v roku 1854.

Vy vyššom veku jej už slabol zrak a nemohla sa venovať šitiu či vyšívaniu tak ako doposiaľ. Veľa času preto trávila modlitbou v kaplnke. Poslednú časť svojho života strávila v kláštornej nemocnici. Zomrela 5. januára 1890 v presvedčení, že svätý Jozef, patrón dobrej smrti, ju privedie rovno k Márii a Ježišovi.

Pápež Ján Pavol II. blahorečil sestru Máriu Magdalénu v roku 1981. Pri tejto príležitosti o nej povedal: „Mária Repettová žila od mladosti v jednej veľkej pravde, ktorú odovzdala aj nám: Ježiša treba v každej chvíli v chudobných odhaľovať, milovať a jemu slúžiť!“

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podlejski: Sol' zeme a svetlo sveta 2; www.catholica.cz
Foto: www.suorealmontecalvario.it

Ahojte, kamaráti!

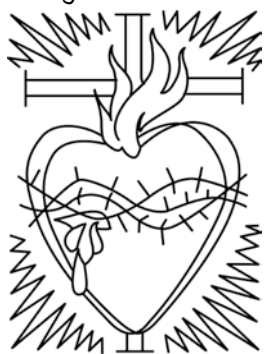
Znova sa vám prihováram len takto cez internet... Škoda, že vám nemôžem priložiť nejakú osemsmerovku alebo tajničku. Znamená to, že kostolíky sú ešte uzavreté a nedá sa náš farský časopis kúpiť. No a potom nie každý má tú možnosť, aby si časopis vytlačil.

To ma privádza k myšlienke, že by sme sa mohli ešte viac – ešte horlivejšie – spolu modliť za to, aby sa šírenie covidu skončilo a mohli sa tak otvoriť aj kostoly. Preto vám tentokrát prikladám modlitbu a Božské srdce horiace nekonečnou láskou k nám.

Byť horlivejší znamená ešte viac byť zapálení pre to, čo chceme dosiahnuť. Ešte viac sa o to snažiť. Aj svätí boli horliví a vytrvalí vo svojej láske k Bohu i k blíznym.

Nebojme sa nahlas povedať Nebeskému Ockovi, ako veľmi ho ľúbime! Bud' – me horliví v láske i v dobrých skutkoch – nech sa náš Nebeský Ocko usmieva.

Môj drahý Nebeský Ocko, ľúbim Ťa a ďakujem Ti, že aj ty ma veľmi ľúbiš. Viem, že si stále blízko pri mne a staráš sa o mňa, vy-počuj preto moju prosbu... Prosím Ťa, pretvor moje srdce, aby bolo horlivé v láske k tebe i k blíznym. Daruj mi takú horlivosť, aby som správne dokázal hovoriť o твоjich zázračných skutkoch, lebo ty si veľký a dobrý Boh. Amen.

Kresba: Evan Buzna

PS: Nezabudnime, že 8. 3. je MDŽ a 19. 3. je sviatok sv. Jozefa (ženích Panny Márie a pestún Pána Ježiša) a 25. 3. Zvestovanie Pána.

Rubriku
pre deti
pripravila
Eva
Trepáčová

K R Í Ž O V K A

Tajnička krížovky ukrýva dokončenie výroku sv. Jána Pavla II.: „V budúcnosti budete tým, čím ste dokázali byť dnes, pretože budúcnosť bude len ovocím vašej schopnosti dobre ...“

Pomôcky: jpg, Salinas, Ais	Tatran, atol, LO	Lajos, yzop, ON	Svorne, zhodne, súhlasne	Prerazilo, uvoľnilo cestu	Slávnostný oblek alebo udalosť		Posledný v poradí zo sto	Solmizačná slabika	Kód krajiny Rakúsko	Mladý muž odvodený pre vojenskú službu	Maďarské mužské meno, prekl. Ľudovít	Osobné zámeno (3. os. j. č.)
	Ohradené miesto	Ozn. obrázk. súboru v PC 2. časť tajničky				Strácalo silu						
Spevohra, hudobné dramatické dielo						Slovenské vydavateľstvo Dusík (zn.)						
Umiestnený v hrdle, tiež trest smrti								Nadpriemerné množstvo, (ľuď, práce)	Tiež, takisto Buď pozdravená po latinsky			Spúšťajú niečo drobné (do nádoby)
Malá rína						Viac krtkov nárečovo (nespisovne)	Naznášaj Svetský človek, nekňaz					
Plochý koralový ostrov s lagúnou					Časť klávesnice s písmenami Zákl. káva							
Dotieravý človek											Zn. pravdepodobnosti Mesto v Kalifornii	
Omilostenie, odpustenie trestu								Nuž, teda, skrátka	Jestvujú Starosť, trápenie			
	Nesprisahali sa, tajne sa nespojili Kus dreva											Nech po česky
Predložka s 2. pádom			ŠPZ Nitry Spoločenská slušnosť				Značka jednotky elektrického napätia	Hodnota nijakého počtu Lieč. bylina				
Pichľavá burina, bodľač						1. časť tajničky A zvýšené o poltón						
Spil sa, opil sa do nemoty							Predložka Angl. značka pre ahoj v sms slangu		Značka „zapnuté“ na prijímači			Zvratné zámeno
Draslik (zn.)		Zálo kosou (trávu či obilie) Zn. litra							Hlboký mužský hlas Priraďovacia spojka			
Nízky ženský hlas				Oboria sa krikom (na niekoho), zahriaknu								

Tajnička krížovky z minulého čísla znie: „...ceste mojich prikázaní.“

Pripravila Mária Suríková

Farská kronika

od 1. februára do 28. februára 2021

**Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:**

Nela Plachá
Ema Plachá

**S kresťanskou nádejou na stretnutie vo
večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:**

Katarína Kondrková, 56 r.
Mária Dalmadyová, 79 r.
Ľudmila Michalcová, 59 r.
Dušan Jančok, 64 r.
Ol'ga Molnárová, 74 r.
Anna Gričová, 58 r.
Jozef Cibrin, 89 r.
Ľudovít Šišmiš, 83 r.
Jozef Bakyta, 82 r.
Ľudmila Dubcová, 90 r.
Peter Struhár, 81 r.
Rudolf Križan, 82 r.
Františka Fecková, 78 r.
František Fecko, 84 r.
Juraj Paluška, 84 r.
Eva Cagáňová, 82 r.
Milan Peťovský, 78 r.
Emília Nemčíková, 87 r.
Miroslav Kohút, 71 r.
Magdaléna Vöröšová, 65 r.
Erika Smáková, 82 r.
Ján Makáň, 82 r.
Gabriela Remišová, 70 r.
Alžbeta Fabínyová, 96 r.
Gertrúda Madajová, 67 r.
Mária Puchartová, 82r.
Július Candrák, 83 r.
Helena Vážanová, 75 r.
Ján Melicherčík, 60 r.
Valéria Schlosáriková, 78 r.

Hľadáme spolupracovníkov do redakcie!

*Ak máte dar tvorivosti, viete písať alebo
cítite povolanie akokoľvek inak pomáhať farské-
mu časopisu Bartolomej, budeme radi, keď sa
nám ozvete a pridáte sa k nám.*

Píšte na: bartolomej@farapd.sk

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v Banskej Bystrici č. 1127/98

Evidenčné číslo periodickej tlače:
EV 5759/19

Názov: Bartolomej

Periodicita: mesačná

Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
971 01 Prievidza, IČO: 31938671

Cena výtlačku: 0,50 €

ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898

e-mail: alojz.vlcko@gmail.com

Vedúca vydania: Petra Humajová

Grafika: Beáta Voskárová

Redaktori: Marek Sabol, Dominik Kučera,
Jozef Durkot, Elena Cagáňová,
Anna Gálová, Bernadetta Juríčková,
Štefan Kollár, Zuzana Liptáková,
Mária Melicherčíková, Dagmara Pavlove,
Mária Pytlová, Katarína Šimkovičová,
Eva Trepáčová, Miroslav Turanský

Kontakt:

tel.: 046/542 28 01, web: www.farapd.sk

e-mail: bartolomej@farapd.sk

adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:

str. 1, 31, 32 - Štefan Kollár

str. 2 - archív piaristickej školy

str. 3, 17 - Silvia Kobelová

Tlač: PATRIA l., spol. s r. o.

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo výberu

a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciam.

Sväté omše môžu byť stále slúžené len bez účasti veriacich, pandémie covidu-19, 2021

Modlitba v pôste

Veľký Bože,
zmiluj sa nad celým ľudským pokolením,
vylej svoje požehnanie na naše rodiny,
na našich bratov, priateľov i nepriateľov.
Nech sú tieto posvätné dni
dňami úprimného obrátenia pre všetkých,
ktorých si vo svojej láske
vykúpil na dreve kríža
preliatím svojej krvi.

Milostivo daj,
aby sa v tomto posvätnom čase
hriešnici polepšili,
nepriatelia zmierili
a chorí dosiahli pomoc a úľavu
a nám všetkým daruj šťastnú hodinu smrti.
Nepovolať nás bez ozajstnej
a skrúsenej ľútosti nad hriechmi.
Učiň, aby sme boli hodní
pred smrťou prijať Tvoje sväté Telo.
V hodinu našej smrti
rozniet' v nás oheň viery, nádeje a lásky,
aby sme toto údolie slz
opustili v Tvojej milosti
a dostali sa k Tebe
do večnej slávy a radosti.

Amen.